

Ad sacra genethliaca, in memoriam Redemptoris nostri ... pronati, pio ac devoto pectore celebranda cives academicos monet ac hortatur / [Christoph Martin Burchard].

Contributors

Burchard, Christoph Martin, 1680-1742.

Publication/Creation

Rostock : J. Wepling, [1720]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/td8jjt6j>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

RECTOR
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS,
CHRISTOPH. MARTI-
NUS BURCHARDUS,
MED. DOCT. ET PROF. PUBL. ORD.

AD

SACRA GENETH-
LIACA,

IN MEMORIAM

REDEMPTO-
RIS NOSTRI,

miraculosa conceptione

ex

ILLIBATA VIRGINE

pronati,

pío ac devoto pectore celebranda

CIVES ACADEMICOS

monet ac hortatur.

ROSTOCHII, Typis Joh. Wepplingi, SERENISS. PRINC.
& ACAD. Typographi,

Nvltamus Vos, Cives Aca-

demici, ad Sacra Natalitia Salvatoris nostri, qui caro factus est, & humanam naturam induit, ut omnium miseretur; Θεάνθρωπος, DEus & Homo in eadem Persona, ut & indulgere nostris imbecillitatibus eo melius posset, & opem eo efficacius ferre indigentibus. Hoc mysterii ple-

num connubium omnem superat mortalium sapientiam, quod rationis trutina explorare velle, idem foret ac cœlum digitis complecti, aut integrum exhaurire mare. Verum ea est ple-

rorumque hominum sciendi cupido, ut non contenti sint scire, *Quod res sit*, nisi eam secundū quatuor causarum genera cognitam habeant. Quemadmodum autem in rebus naturalibus τὸ ὅτι sufficere Aristoteles jam olim indicavit, si ad τὸ διότι pertingere non liceat, sic multo magis in mysteriis Fidei acquiescendum foret autoritati S. Scripturæ, imprimis cum hæc ipsa jubeat rationem sub obsequio fidei captivam detinere, ne dum in immensam sapientiæ Divinæ abyssum nos nimium demittere studeamus, in præcipitia ruamus, spissis errorum involvamus tenebris, ac æternum pereamus. Quid enim utilitatis affert dis-

sceptare, an Divina Christi Natura fuerit loco animæ? an potius Animam rationalem CHRISTUS habuerit? unde hæc producta sit? an Corpus Christi jam ante nativitatem præexistiterit? & quæ sunt alia hujusmodi. Certe qui in hæc curiosius inquirunt, similes mihi videntur noctuis, quæ interdiu caligant, cœlo vero sereno & Sole aprico cœcutiunt penitus: Nam cum mortales ne quidem ea, quæ in naturalibus fiunt, & quotidie obvia sunt capiant, qui poterunt divina scrutari, & exhaurire mysteria? Fuisse autem in Salvatore nostro, præter Divinam Naturam, Animam rationalem, S. Literæ expressis verbis indicant, dum verus DEus & verus homo dicitur: id quod ipse etiam de se toties testatur, Filium homi-

nis

58700(59)

nis se dicendo. Nudum corpus autem naturam humanam non absolvit, sed requiritur, Anima rationalis, cum Corpore Organico conjuncta, id est, tali, quod operationibus animæ respondet. Id quod Novatores quidam etiam advertant, qui hominis formam & naturam in nuda anima rationali quærunt. Si enim hæc sententia vera? sequeretur, quod Spiritus immaterialis sive rationalis corpori canis, muscæ, aut pediculi inditus, foret Homo: id quod non concedent spero, licet quasi pro aris ac focis propugnent, animalcula quævis, olim bruta ac insecta dicta, esse rationalia, & Spiritu gaudere immateriali, ita ut hodie apud hujus sententiæ Patronos admodum vacillet veterum definitio, *Hominem esse animal rationale*. Sed quo prolabimur? id certum, & apud omnes saniori Philosophia imbutos evictum, Hominis naturam consistere in copula spiritus immaterialis cum machina corporis conveniente. Si itaque Christus Verus fuit Homo, ut S. Literæ loquuntur, dubium nullum superesse potest, eum Anima rationali fuisse præditum. Unde autem ortum suum ista habuerit, nemo unquam demonstratum dabit, quamdiu adhuc in obscuro latet, quæ ratione animæ in generationis negotio à parentibus in liberos propagantur, an per traducem, id fiat, an novam creationem, an, quo Celeb. Clericus inclinat, à condito mundo jam præexistent? Quamcunque enim elegeris sententiam, summis implicaberis difficultatibus. Mirum vero! tantam esse Mentis nostræ caliginem, ut ipsa, quæ est fons ac principium omnis nostræ cognitionis ac ratiocinii, suam nesciat originem. Sed ita in plerisque aliis dubius animus perstat, de quibus nullum conceditur sensuum testimonium. Itaque liberalis magis indolis est, in talibus profiteri suam ignorantiam, quam inanibus figmentis tyronum pascere animos, ac futili & garrula sapientia reddere inflatos. Verum non de Anima tantum Salvatoris nostri, sed corpore etiam variæ agitantur controversiæ: Sic sunt qui à condito mundo id ipsum præexistisse volunt? cui sententiæ potissimum accedunt Phi-

loſophiæ Mechanicæ addiſti, & propterea omnes apparitiones, quæ in Vet. Teſtamento occurrunt Chriſto adſcribunt, dum Angelis poteſtatem denegant corpus aſſumere, argumento ex mechanicis principiis deducto: *Quod ſcilicet omnis corporum motus fiat per contactum: Spiritus autem immateriales non habere partes extra partes; E. per contactum agere non poſſe.* Quo ipſo tamen ſuam, in Logicis inſcitiam produnt, dum ἀνάβασις faciunt εἰς ἄλλο γένος, & ex corporum natura ac proprietatibus ad ſpiritus argumentantur. Poſſet enim, ſi recte rationem inſtituere vellent, erroris ipſos convincere, ipſa Anima rationalis, quæ corpus ſuum movet, & ex arbitrio regit. Qvi vero & hoc cum Malebranchio, ac Celeb. Sturmio negant, voluntque, animam noſtram cogitationibus ſuis niſi occaſionem DEO præbere, ut iſte immediate corpus noſtrum moveat, vi Legis, quam ſibi ipſi à Condito Mundo præſcripſerit, iſti non conſiderant, ſe ſententiam ſuam ſponte arguere vanitatis, dum DEO poteſtatem movendi corpora concedunt. *Si enim id, quod non habet partes, extra partes, corpora movere nequit? nec ipſe DEus id poterit.* Quæ conſuſio, ſi ipſis abſona videtur, neceſſum eſt fateantur ſuum errorem, quoniam immediate ex ipſorum medio termino fluit. Itaq; DEus & Spiritus Immateriales, adeoq; & Anima rationalis corpora movent, non equidem per contactum, ſive phyſice aut mechanice, ſed longe alia nobiliore, & nobis incognita ratione, ita ut non ſeqvatur apparitiones omnes in Veteri Teſtamento ipſum inſtituiſſe Salvatorem noſtrum. Præterea apparitio trium Virorum Abrahamo facta apertiffime oſtendit, falſum eſſe, quod iſti fingunt: Chriſtus enim unicum obtinet corpus, unde itaque duo reliqua? Quid, quod Dominus expreſſis verbis à duobus angelis diſcernitur? Hi enim Sodomam properabant, cum iſte interim apud Abrahamum commoraretur, ipſique manifeſtaret futurum urbium Sodomiticarum exitium. Qui vero porro hæc ſententia ſtare poteſt cum divina promiſſione, Meſſiam ex Semine Abrahami, ac poſtea Davidis proditutum? ſi corpus ipſius jam antea præexſtitit?

Conci.

Concidunt itaque hæc omnia, æque ac consequentiæ exinde
deductæ : Corpus Christi per uterum Mariæ transiisse tantum,
ac peperisse eam utero clauso : Repugnant hæc S. Scripturæ
autoritati multis modis , quæ ut in omnibus , quæ ad salutem
nostram ac Fidem salvificam pertinent, salva perstet, nostrum
omnium interest. Si enim transitum tantum per uterum Mariæ
instituit Christus, non opus fuisset novem mensium spatio. Mari-
am enim vere gravidam fuisse, & spatiū consuetum explevisse, vel
ex alloquio Elisabethæ constat, quippe quæ Spiritus Sancti im-
pulsu excitata, eam vocat Matrem Domini. Qvi autem Ma-
trem appellare potuisset, nisi filium sub corde gessisset. Præte-
rea in Maria etiam consveta gravidarum signa adfuisse, ex ipso
apparet rumore, qui & ipsum permovebat Josephum, ut
eam deferere animum induceret. Tam facilis, Cives
Academici, mentis humanæ est lapsus, si extra Sphæram
suam se evehit, & ultra, quam par est, sapere studet. Ex
his autem, nisi fallor satis patet, corpus Salvatoris nostri in ute-
ro demum Mariæ fuisse productum, ibidemque, ex sanguine ma-
terno, æq; ac reliqui homines sua habuisse incrementa, ad justum
usq; pariendi tempus, ita, ut circa hoc nutritionis & augmentatio-
nis negotium omnia secundum consvetas Naturæ Leges sint
gesta. Verum quod ipsam Conceptionem attinet, illa omnino
miraculi est plena, & penitus ab ordine naturæ recedit, neque
ullum humanæ mentis acumen eo usque penetrat, ut eam reve-
lare possit: imprimis cum ne quidem constet, quomodo natu-
ralis conceptio, per maris cum femina consvetudinem, se ha-
beat, aut qua ratione primordium animalium producat. Quæ
enim postmodum, formato jam corpusculo, sequitur partium
omnium extensio & majus incrementum, per successivam par-
ticularum nutrimentum appositionem, sive potius intus susceptio-
nem fieri, nemo est qvî dubitat. Verum prima foetus stami-
na quomodo producantur, & rite formentur, nondam inte-
naturæ Scrutatores convenit, quæque hac de re sententiæ proⁱ

stant, non carent suis dubiis, nec à contradictionis telis sunt immunes. Licet enim recentiorum industria constet, in femellis adesse ovaria, & quodlibet generari ex ovulo, non tamen, quod primam foetus formationem attinet, plus veteribus sapiamus. Qui enim Philosophiæ Mechanicæ nimium, quam par est, student, & perfectam delineationem foetus in ovulo adesse pervasum volunt, ita ut post imprægnationem nil aliud accedat, quam partium nuda extensio, erroris statim convincuntur, quod ex congressu diversi generis animalium non pullus pronascitur matri similis, ipsiusque naturæ respondens, (quod ex illorum hypothese necessum foret,) sed aliud longe animal, ex matre aliquid, aliquid ex patre obtinens, ut e. g. Mulus. Taceo foetus monstrosos, ex depravata matris imaginatione productos, quippe qui aperte evincunt foetum in ovulo successive formari: Si autem prætendunt, tales jam præexistere, antequam vitiosam imaginationem contrahat mater, nimium sibi credi postulant. Præterea necessum est, ut aliquando in ovulis femellarum primordium sumant corpuscula ista foetuum minima, & tum pristinum denuo occurrit dubium, ex qua causa, quando & quomodo formentur; aut ut eo tandem deveniant, in Ovario Evæ Matris adfuisse corpuscula & delineationes totius generis humani, quod absurdum. Effugium equidem hic quærit Altorffinæ Academiae quondam Ornamentum *Celeb. Sturm*, dicendo, corpuscula, sive primordia seminalia omnium animalium, ac totius generis humani, jam à condito exstare mundo, & instar atomorum per aëra volitare: attrahi etiam cum aëre hæc ipsa, & per corpora quævis promiscue ferri, ac toties circulari, donec commodum inveniant ovarium, suæ naturæ ac conformationi aptum. Si vero non inveniant, ut in corpore masculino, aut in diversi generis animalibus, tum per poros cutaneos, aut alia corporis emuntoria denuo hæc ipsa excludi, ut pristinae restituantur libertati. Sed hæc sunt Mathematicorum fata, qui cum in suis disciplinis

sciplinis nil admittant, nisi quod ex principiis firmis ac demon-
strativis fluit, sic cum falcem in alienam messem immittunt,
nec quælibet ad numeros ac mensuras redigere possunt, et
ad fictiones mentis fiunt proclives, ut habeant ex quibus por-
ro demonstrationis ducant filum. Lewenhoecky sententia, quæ
hominis primordium vermem dicit, indigna est refutatione,
nec quantum sciam, sectatores habuit. Tantam autem ver-
mium copiam microscopiorum usu in semine masculo observari
gloriatur, ut in particula seminis canini, quæ vix pulvisculi
minimi magnitudinem æquabat, plus quam decem millena,
millia vermium numeraverit. Hic autem incredibilis nume-
rus, qui sine confusione institui nequit, satis evincit, Celeber-
rimum Virum nimium hic indulgisse imaginationi. In quem
finem enim tantus vermium numerus utero foret immitten-
endus? imprimis cum ipse asserat, vermiculos istos mutu-
is cædibus in se invicem sævire, donec, omnibus internecio-
ne deletis, unus restet victor, hominis futuri gloriosum pri-
mordium? Superest sententia, quæ Spiritum quendam Plasticum
asserit, qui in congressu maris cum semina ad ovulum transla-
tus illic in molli & gelatinosa materia prima ducat stamina,
donec per affluxum sanguinis plus materiæ afferatur, in corpu-
sculi incrementum ac partium justum robur. Est autem hæc
omnium, ut mihi quidem videtur maxime probabilis, quoniam
plerisque phænomenis, quæ circa generationis negotium oc-
currunt, solvendis est idonea: Verum, cum nec ista contra-
dicentium pruritum effugere possit, nec ipsi hujus sententiæ Pa-
troni inter se conveniant, an immaterialis sit Spiritus iste, an
materialis, facile patet, generationis negotium in Democriti
puteo latere, & forte inter ea esse, quæ Natura arcano involu-
cro in perpetuum vult obvelata, ita ut ad ejus abdita mentis
oculis nunquam pateat accessus. Si hoc itaque nobis non licet,
multo minus de mysterii plena Divæ Matris conceptione quic-
quam certitudinis inveniet mentis humanæ imbecillitas. Ab-
stinendum

Evadendum itaque foret ab omnibus locutionibus, sententis-
que, quæ animum in devia rapere, & sinistram opinionem in-
spirare possunt. Potius omnes, qui Sacrarum Literarum au-
toritatem sancte veneramur, in istis acquiescimus, quæ Sum-
mum Numen nobis revelata voluit, nil detrahendo ipsis, vel te-
mere apponendo. Recte enim credentibus sufficere potest,
DEum miraculoso ex Virgine illibata partu suum nobis conces-
sisse Filium, ut hujus interventu perditos mortales sibi adopta-
ret, & cœlestis hæreditatis redderet participes. Cujus miseri-
cordiæ, & infinitæ bonitatis exemplum ut nulla temporum ob-
livio deleat, à Veneranda Antiquitate, & primis Ecclesiæ
Fundatoribus jure est prospectum, institutis Genethliacis Sacris,
quibus memoriam Salvatoris, ex Virgine immaculata pronati,
pio recolamus pectore, & justas grates persolvamus. Quod
Festum cum crastina luce, temporum revoluto ordine cele-
brandum denuo sit, Cives Academicos, quotquot nostrum or-
nant Athenæum, & liberalis indolis sunt, hortamur & ob-
testamur; immorigeris vero, pro ea qua fruimur autoritate,
imperamus ac jubemus, ut non tantum abstineant à comesta-
tionibus, digladiationibus, aliisque actibus, humanarum lite-
rarum Cultore indignis, ac indecoris: Sed hoc potius agant,
ut frequentes cœtibus sacris interfint, & pio ac devoto animo
Summi Numinis benignitatem, in Filio suo Unigeni-
to nobis concessam, agnoscant ac serio
venerentur.

*P. P. die XXIV. Decembris
Anni MDCCXX.*

